

Barcelona 14 de gener de 1927

L'Esquella de la Torratxa

ANY I :- Núm. 2482 :-: 15 cts. :-: Atrassats 30

L'ANY NOU I LA GRIP

—Ja és estrany que t'hagin deixat entrar!
—Es que anava disfressada de constipat!

NOVEDADES
Teatre Català

Avui tarda, el formidable èxit:

LA LLAR APAGADA
per l'Enric Borrás

Nit, despedida de Vera Sergine amb l'obra:
L'ECOLE DES CUCOTTES

Demà, debut de la meravella més gran del món:
SYLVEZTER SCHAFFER

Es despatxa a comptaduria

EDEN DIRECTOR:
LUIS CORZANA

DE LAS SEIS TARDE A TRES DE LA MADRUGADA

DANCING FANTASTICO

El Cabaret de las mil y una noches
Sorprendente novedad

Gran transformación del célebre pintor decorador
Don **JOSE SAÑES**

OLYMPIA

PRIMERA FESTA PER ALS INFANTS
EN L'"OLYMPIA"

CANÇONS, JOCS, RONDES

Director - Mestre

JOAN LLONGUERAS

Diumenge, 16, a la tarda Concerts blaus

Teatre Còmic

LA SEGONA VERSIÓ DE

Joy-Joy

ha assolit un èxit extraordinari

**BICICLETES
MOTOR**

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

Específics SEROLFORINA

«Obres són amors
i no bones raons»

Ho hem demostrat fent obsequi de
5.000 flascons

BRONQUITIS, ASMA, ANEMIA,
es curen amb l'Emulsió SEROLFORINA

Reumàtics i Artrítics es curareu amb
l'antireumàtic SEROFORINA - Grans,
Herpes, Sífilis, Ulceres, curació radical

amb el poderós Depuratiu

SEROLFORINA

Fulletts gratis s'envien a províncies

Laboratori
i venda: **Comte de l'Assalt, 8, entresol**

i Farmàcies: Casa Segalà, Creu Roja, Vidua Alsina, Casa Tarrés, Casa Rubio i Plaça Real, 13

que l'habitual de la vida
de la vida de la vida

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

EN BLASCO IBAÑEZ EN CATALA

Hi ha un afany considerable i estimable de mostrar al català totes les obres del món; hi ha com una voluntat col·lectiva entre les editorials, les direccions escèniques, les gerències del moviment intel·lectual de casa, de fer nostre el que al món representa un moment artístic, literari i espiritual. Des de la nobilíssima "Fundació Bernat Metje" a la traducció integral de les llargues novel·les del vuitcents, que un xicot molt simpàtic i molt llest, en Navarro Costabella, ha iniciat, passem per tots els estaments i per totes les categories.

Això ens sembla un gran bé, això ens sembla un encert, perquè en passar els anys arribarà un dia que no s'haurà de cercar en altres idiomes la cultura del món, sinó que en el parlar matern hi trobarem tot el que ha estat dit en els moviments intel·lectuals del món. En Francesc Pujols, que és un dels homes a qui jo aprecio més intel·lectualment, encara que des de fa un quant temps fa coses que no deuria fer, com la seva darrera obra, em deia un dia que el que s'hauria de fer és "mostrar" a Balmes, Milà i Fontanals, Víctor Balaguer, Aribau, etcètera, per arribar a posseir tota la força cultural ètnica en un excel·lent català de l'Institut. I jo crec que això s'hauria de fer amb subscripcions, amb subvencions, fos com fos, perquè el patrimoni espiritual que ha donat amb els anys la concreció sentimental d'avui en dia sembla que vagui al voltant nostre com un ànima en pena que espera la vareta de la virtut que la retorni al seu cercle d'acció, que la transporti al llenguatge en què fou pensada, meditada, madurada... Es un tema que no s'acaba avui i que continuarem.

Però avui, del que volíem parlar, i en parlem, és del nostrament d'una de les novel·les més intenses de Vicens Blasco Ibañez, el formidable i magne novel·lista valencià: "Flor de maig".

En Miquel Durà i Tortajada, un valencià enrolat al moviment espiritual geogràfic de casa nostra, ha fet una acurada traducció d'una obra cabdal del novel·lista de Men-tón. En Blasco Ibañez, a qui jo admiro i estimo molt per tota la seva obra, va pensar i va sentir l'obra "Flor de

mayo" en una derivació del català: en el valencià. Quasi tots els diàlegs de l'obra foren sentits i dits en valencià. En escriure, més que fer un original, *traduïa*, la qual cosa vol dir que inclús en la novella hi ha un flaire foraster a l'obra que costa d'empassar. Ara, en aquesta traducció, sentim palpitant, viure els personatges d'una manera molt més intensa que en l'expressió castellana. I ens plau; ens plau per la novella i per aquest moviment de mostrar-nos tot el que és bo i millor.

Pot en Durà i Tortajada restar tranquil. Ha fet una excel·lent obra. Pot quedar content en Blasco Ibañez, perquè "Flor de maig" té un perfum d'or, té una qualitat extraordinària. Sembla el perfum de l'hort valencià quan les taronges s'ofereixen al món com un menjar pels déus.

FRANCESC MADRID.

LA PLAÇA DE CATALUNYA

S'ha resolt definitivament, de moment, la qüestió de la Plaça de Catalunya.

Com hom recordarà, es presentà a un Ple municipal un dictamen aprovat per la Permanent i signat per l'alcalde demanant l'aprovació d'un pressupost addicional de més de 7.000.000 de pessetes per a les obres de la Plaça de Catalunya—per a continuar-les, no per acabar-les.

L'alcalde, que veié que el Consistori era desfavorable a la urbanització, deixà que presidís el Ple el senyor del Río, el qual, tot i ésser contrari a l'obra del senyor Nebot, defensà el dictamen fent-se càrrec que en aquell instant representava l'alcalde.

El dictamen s'aprovà amb importants esmenes del senyor Llansó. Tot, que fins aquell moment es feia per administració, s'acabarà per concurs o subhasta. Però continuà deixant-se per administració la construcció del temple. Ve l'alcalde i decreta la suspensió de l'acord del Ple referent a aquest darrer punt i disposa que també es faci per concurs.

El senyor Nebot queda en una falsa situació. El senyor del Río vol sincerar-se i l'alcalde dona una nota que encara el deixa pitjor.

El senyor Nebot no pot dimitir; ell té a les seves mans la millor obra d'art que s'ha fet i es pugui fer al món, i abandonar-la seria llançar el món a les tenebres, al caos.

El senyor del Río per què ha de dimitir?; l'alcalde i ell estan d'acord, doncs l'alcalde decreta que el temple s'ha de fer per administració i ell, en la seva nota de sincerament, també hi creu; i res millor que coincidir?

L'endegament definitiu de l'afer ha consistit en una

altra nota de l'alcalde disposant la suspensió de les obres de la Plaça de Catalunya.

Res, res absolutament, s'havia resolt d'una manera tan elegant, digna i justa. El gest de l'alcalde, sempre ha estat d'una noblesa única al món. L'actitud del senyor Nebot i del Río ha mostrat clarament llur alta honorabilitat. Certament, només un Ajuntament tan excellent com aquest, un Ajuntament únic en la història de la humanitat com és aquest, podia fer una cosa tan grandiosa, tan sublim, com la que s'ha fet en la resolució municipal de la qüestió Plaça de Catalunya.

LA LLUM

Regeix ja el nou contracte dels subministres de gas i d'electricitat per a la il·luminació pública barcelonina. Contractes excellents! No és veritat que tots els contractes nous tendeixen al millorament de tot el que és objecte del contracte?

Sí. Però això passa en tots els contractes. I un Ajuntament tan magnífic com el que tenim havia de fer alguna cosa que es sortís del que fa tothom. I que ha fet? Ha aprovat uns contractes per a donar-nos uns serveis inferiors als d'abans. Gairebé tota la ciutat és tan fosca com abans; alguns llocs, són molt més foscos. Es en aquests llocs més foscos que abans on veiem la diferència del servei. La nostra enhorabona al nostre Ajuntament.

LA LLENGUA SUISSA

Fa molt poc temps, un dels centres oficials de la nostra ciutat, necessità conèixer el contingut d'un article que duia un diari de Zuric, acabat d'arribar.

L'encarregat de mirar l'actitud que s'havia de prendre davant de l'article, provà debades de llegir-lo; no entenia la llengua en què estava escrit. L'home cridà els seus subordinats, i els demanà:

—Hi ha algú de vostès que conegui la llengua suïssa?

UN ANY MÉS

Ha passat un altre any. Hi haurà qui l'haurà trobat llarg, altres, els hi haurà passat de pressa; això segons les alegries i les penes. L'hauréu trobat llarg si heu passat dies de tristesa i de dol. Llarg, si algun dia repassant fets passats i hores felices, us ha caigut una llàgrima recordant temps que no poden tornar. L'hauréu trobat curt, si heu passat els dies plens de rialles i de joia, si heu vist realitzats vostres somnis i il·lusions. Ningú se'n dona compte dels dies viscuts en l'alegria i el benestar!

Mes, vindrà any nou. Tots els homes, com si fóssim amos del nostre destí, esperarem amb ànsia el nou any per començar una vida nova. Tothom, com si a la vinguda del nou any ens donessin un bany que ens rentés tots els defectes, voldrem començar una vida perfecta sense màcula ni pecat. Però començarà l'any i els homes caurem en els mateixos vicis i la humanitat en els mateixos defectes. L'any vinent veuré, com sempre, el domini del fort sobre el feble, la justícia existint només que de nom, i el diner i el mal triomfar pertot el món.

Vindrà any nou i tornarà a sortir el sol com símbol d'igualtat damunt dels homes, escalfant amb igual amor els uns que els altres. Mes, com si les baixeses i misèries

dels homes poguessin encomanar-se-li, temo, que en sortir el sol per any nou per donar-nos calor i vida, tingui uns color més pàl·lids. D'un groc cada dia més blanc i d'un roig cada dia més clar. D'un groc d'or cada dia menys pur i d'un vermell de sang cada dia menys brava.

JOSEP ROSSELL.

D'UNA EXPOSICIO

Quadros de Mateu Balasch, que figuren en l'exposició que demà s'obre a les "Galeries Laietanes"

ROMANTICISME

—No m'hi casaré pas amb aquest pianista! No està prou pàllid ni prou prim.

REIS...

Es la nit de Reis, aquesta diada tan esperada per tota la mainada, la qual forja en son bonic caparrò les més belles il·lusions, il·lusions que els uns, els nens rics, els privilegiats per la fortuna, veuran satisfetes, i els altres, els nens pobres, els pàries de la misèria, veuran defraudades.

—Mare! Vindran els Reis ací?—pregunta un bell nin de cabell ros, en els ulls del qual brilla la més joliva esperança.

La mare se'l mira tristament i esclata en sanglots, mentre el seu pare, impotent per remeiar l'horrible misèria que regna en aquella casa, de colzes sobre la taula, buida, i de cara a la llar, sense foc, remuga una maledicció.

—No, fill meu—diu la pobra mare amb els ulls curullats de llàgrimes—, no passaran aquí els Reis.

—I per què, mare?—pregunta.

—Perquè som pobres, filllet!—diu amb la veu ofegada pels sanglots.

El nin la mira tot estranyat; en sa tendra intel·ligència no pot capir el perquè els Reis d'Orient, que li han dit són tan bons, a ell no li portaran res, pel sol fet d'ésser pobres a casa seva.

Poc a poc se'n va al llit, i amb dolça esperança, posa una misera sabateta a la finestra, esperant que els Reis li portin el que ell en somnis ha vist.

De bon matí s'ha aixecat, i amb il·lusió obre la finestra, mes amb desengany la veu buida, i el bon nin plora... S'aboca a la finestra, i amb els ulls plens de llàgrimes, veu com els altres nens, els privilegiats per la fortuna, treuen dels balcons i finestres, munió d'objectes i joguines que ell també desitjava...

Un raig de llum brilla en sa tendra intel·ligència, i recorda la paraula fatídica de sa mare: "Perquè som pobres, filllet", i llavors el nin d'avui, l'home de demà, que tindrà de lluitar per viure, dintre la nostra societat actual, es rebella contra aquesta injustícia, i comença de congriar dintre son tendre cor, una profunda adversió i despreci contra els rics, contra els privilegiats per la fortuna, que tenen joguines i a ell els Reis no li han dut res, perquè a casa seva "són pobres".

JORDI MONTSENY.

GLOSARI

UNA REHABILITACIO JUSTA

Són incomptables els enemics que, des de què va pujar al poder, s'ha creat Mussolini. Aquests enemics, són enemics de debò, i ho són amb totes les conseqüències i responsabilitats. No es tracta d'una inofensiva i vulgar antipatia, no. Es tracta d'un odi amb totes les de la llei, que més d'una vegada ha atemptat contra la vida del Duce.

Nosaltres, francament, no compremem aquesta actitud d'indignació, d'odi gairebé africà, de guerra a mort. Mussolini no es mereix aquest desagraïment. Es clar que, indubtablement, la gent viu enganyada respecte a l'inventor de les camises de dol. La gent el creu un tirà, una fera, un Calígula... I, no: Mussolini és un bon home, un tros de pa, un infeliç.

Ell s'ha sacrificat. Per la pàtria? No: per la humanitat.

Ens explicarem, que avui tenim temps. La humanitat estava trista, ensopida, avorrida. Amb la passada guerra s'havia divertit un xic. Enriquir-se i comprar pianoles, sempre diverteix. Però, passada la guerra, la humanitat caigué en un ensopiment embrutidor i digne de llàstima.

No s'alegrava amb res, res la distreia. Ni amb la revolució russa, ni amb la baixa del franc. Rússia era massa lluny, això del franc no tenia el necessari aspecte sensacional. Llavors sorgiren uns botins, unes sabates de xarol, uns pantalons de ratlletes, un jaqué, un barret de copa, Dintre totes aquestes prenes hi havia en Mussolini.

En Mussolini teatral, magnífic i espectacular, que no duia altra missió que la de divertir-nos, la de distreure a Europa i Amèrica. Què hauria estat de nosaltres sense en Mussolini? De què hauríem parlat, si ja haviem esgotat totes les converses?

Però ell, el Duce, amb una bona fe incansable, amb un magnífic esperit de sacrifici, discursejava cada dia i deia les coses més fantàstiques, més inesperades. I cada dia es feia retratar: a cavall, a peu, en automòbil, en cotxe pesetero, en bicicleta; sentat, dret, ajagut; amb uns lleons, amb un gos o amb el carquinyoli D'Annunzio; vestit d'americana, de jaqué, la levita, de frac; disfressat de no sabem què; en trajo de bany i en pijama; amb el funerari barret de copa, al que és tan aficionat, o amb el cap nu: aquell cap pelat com un genoll...

Què hauria estat de nosaltres sense Mussolini? Com hauríem passat aquests anys?

Ara mateix, Mussolini acaba de donar-nos una prova del molt que ens estima fent-nos la vida alegre i distreta. Ens referim a les seves últimes manifestacions, que aquesta vegada es refereixen a la seva vida íntima.

Diu que se'n va al llit a les dotze de la nit, que dorm

d'una manera profunda, confiada i tranquil·la, i que es lleva a les set del matí. Quan dorm deixa dit que no el despertin, a no ésser que es tracti d'un assumpte greu.

Algú dirà: "Això és el que fa tothom." Sí, potser sí; però no tothom té la sinceritat de dir-ho. Es clar que no és una revelació important, és clar que potser és una ximpleria, però, i la sinceritat de dir-ho?

Seguim amb les interessants confessions del Duce. El bany que pren és sempre un bany tebi, i s'afaita abans de posar-se el coll de la camisa.

També això d'afaitar-se abans de posar-se el coll de la camisa, ho fa tothom. Però no tothom té el valor cívic de dir-ho.

Afegeix, després, que és enemic de la barba, i que el feixisme també ho és. Sempre és bo saber-ho. Quan ja ha deixat les barbes tranquil·les, diu que es vesteix i que es desdijuna amb un vas de llet, que pren sempre sol perquè no és amic de tenir gent a taula. Seria convenient que en les properes declaracions, Mussolini ens digués si aquesta llet és de pot.

Vostès creuen que l'home que és capaç d'explicar-nos tot això és un home dolent? Fomentem la seva actuació, ajudem-lo i veuran com no tindran motiu per a queixar-se de la vida!

VIRAI.

L'HUMORISME I «LA VANGUARDIA»

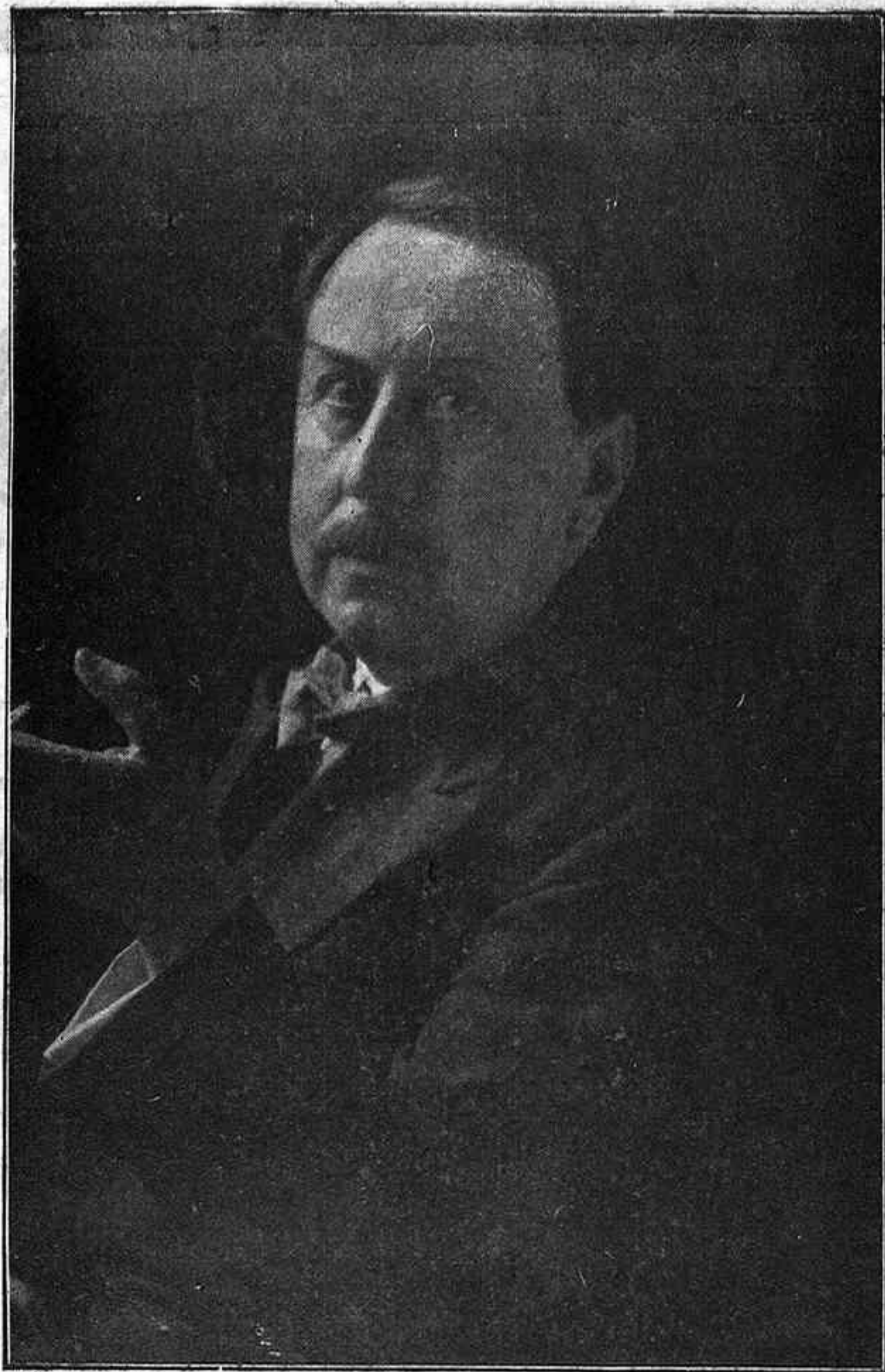
"La Vanguardia", el diari del sanyó Godó que tan encertadament i amb tantes angúnies, era un diari massa trist: les esqueles, els articles de Lloyd George, de Poincaré i de Gómez de Baquero, l'acabaven de fer fúnebre i pesat.

Ara "La Vanguardia" s'ha buscat un col·laborador del gènere humorístic: Benet Mussolini. Les cròniques d'en Mussolini són del més divertit que hem llegit al món!

PREGUNTA OBLIGADA

—Dispensi: Es amb el senyor o amb la senyora amb qui parlo?

EN GILI ROIG

En el número de la setmana passada esmentàrem la mort del nostre notable pintor lleidetà en Baldomer Gili Roig. L'artista Gili Roig es mereix una nota necrològica més detinguda.

Gili Roig era un excellent paisatgista; les seves teles són admirades pel públic i per la crítica. Havia pintat també figures, però no havia reeixit tant com en el paisatge. Els seus dibuixos, sobretot quan tractava el paisatge, tenen gairebé tanta qualitat com les seves teles.

Quan havia aconseguit el triomf a Catalunya i a tot Espanya, en Gili Roig es donà a conèixer a Sudamèrica; allà, havia triomfat encara més, si és possible, que aquí. La mort l'ha sorprès quan preparava una exposició per a donar-se a conèixer a Nova York, on també tenia segur el triomf.

Era un dels més fermes puntals del Círcol Artístic.

Baldomer Gili Roig era, a més d'un excellent artista, un home tot bondat i tot simpatia.

Catalunya ha perdut un bon artista. Nosaltres, un gran amic i un dels nostres millors col·laboradors, perquè Gili Roig havia dibuixat per L'ESQUELLA DE LA TORRATXA signant-se amb el pseudònim d'"Alegret".

Descansi en pau, i rebi la seva família, especialment el seu nebot, el poeta J. Gutiérrez-Gili, el nostre més sentit condol.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

LA LLAR APAGADA

Honor al poeta dels humils!, al poeta del poble!,
al que duu sempre el cor a les mans
i la paraula justa i noble
plena de serenor de tots els cants.

Ignasi Iglesias, vostra "Llar apagada",
plena d'angoixes i de malvestat,
amb la joveneta vilment enganyada
i amb l'amant indecent que l'ha enganyat.

Amb els neguits i les suposicions
de l'esposa que creu ésser traïda,
i amb un avi encantat dels infants,
hi haveu plasmat tota la vida.

Una llar! Una llar és tot un món
i pot ésser la joia més preuada.
Si hi ha l'espectre d'un dolor pregon,
la llar és apagada.

La brasa ardenta d'un amor
omple la llar d'un dolç somriure,
les cendres del dolor
ens extingeixen el caliu del viure.

Oh, com és gran la dona, la fadrina
que passa Augusta amb el fill al braç!
No és deshonrada, no; és divina,
i el fill li aclara els ulls i el pas.

Se n'anirà pel món; la gorja eixuta
del plor i la sequedat dels cors mesells;
l'infant serà un pes dolç i en la seva ruta
la seguirà cantant un vol d'ocells.

Els ocells—més bons que les persones—
li faran dolç el pas.
Si patirà pel món! Però somriurà a estones
portant l'infant al braç.

I aquella llar serà apagada,
sense la joia immensa d'un infant;
no hi haurà ni un somris ni una tonada,
tot cendra morta i plò amargant.

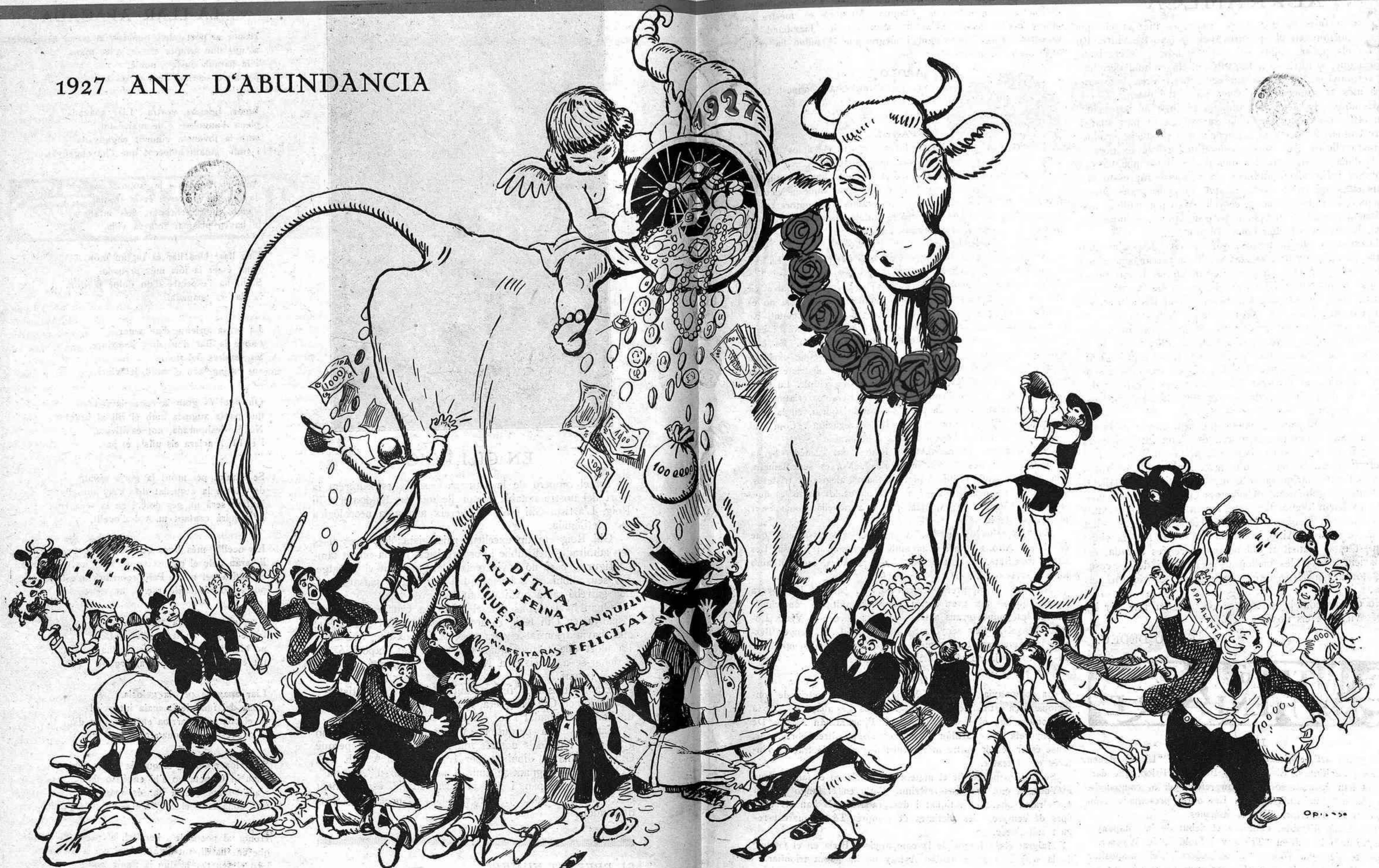
Llar apagada per la gelosia,
plena del fum de la mala intenció!
Si el cor humà arriba entendre, un dia,
el que és la llar quan crema de clarò!

Si arriba entendre el que és desgraciada
quan la flama no s'hi encén a dins
i a l'ensem que la llar és apagada
una dona amb el fill va d'esma pels camins.

Honor al poeta dels humils!, al poeta del poble!,
que ens ha dit tot això amb el cor a les mans,
i en el seu cor hi duu la flama noble
i la serenó Augusta dels seus cants.

SALVADOR PERARNAU.

1927 ANY D'ABUNDANCIA

Hi haurà el jornal de tres hores a quaranta duros l'hora. Encara que vinguin temporals i sequedats, les collites sempre seran bones
Als mercats rebaixaran les viandes als compradors. Tothom tindrà torre i automòbil. Qui ens ho havia de dir!

Op. 1927

XERRAMECA

El xerraire és una de les malalties més cruels que oprimeixen la insignificància del nostre viure. En els països càlids sol sovintejar-hi el xerranisme, malura que, si altra cosa no, ens enllota en una decadència vergonyosa. El nostre ambient, però, crea la xerrameca més xerrameca de les cinc parts del món.

Es aquest un afer on l'ambient hi juga un paper brillant. Els incondicionals de la xerrameca hi han anat a raure empenyuts per una influència que produeix productes meravellosos i, de retop, coses d'una aspror exagerada. En la dona és on es mostra més de bat a bat una variant d'aquesta influència d'ambient: la primera impressió que se us emporta, en la dona, és que fa pensar més intensament l'òvari que no pas el cervell. Això pot semblar una afirmació gratuïta i personal, però nosaltres, el nom que signa, ho tenim per una bona voluntat.

Deixem-nos de pretextos; qui no s'ha despenjat amb quatre paraules gruixudes davant la impertinència d'una verbola ximple? Hom diria que som en un temps on el xerraire té preferència en tots els ordres de la vida: per triomfar, per fer d'home savi, per no ésser deshonorat, per ésser exemplar, bo, ric, representatiu, honest i tots els adjectius que hem oït repetir mil vegades en un minut, hom té d'entaular negociacions amb la collectivitat de la xerrameca. El que no ho fa així, pot dir-se home a l'aigua; per aguantar, sense defallir, el baf marejador d'aquesta collectivitat de totes les coses bones i cap de dolenta, s'ha de tenir una de les sensibilitats més apedaçades de l'univers.

La xerrameca més suculenta que hem gaudit és la del cafè amb llet; aquesta xerrameca és d'una intransigència tan triplicada que tomba d'esquena al pes més fort. I si el xerraire gasta serietat i un bigoti immens de pel·lícula, no es pot demanar altra cosa més essencialment riallera.

Mentre la generalitat dels homes creu el contrari, nosaltres voldríem demostrar serenament la xifra de ximpleria que crea la barreja insubstancial del cafè amb llet i de la xerrameca. Això, però, no pot durar tota la vida; si aquest estat transitori del nostre viure fes durada, renunciariem a totes les brillantors del món i de les coses i ens tornariem els ascetes més insociables de tots els temps.

No cal dir com la xerrameca no ha estat feta per les nostres virtuts i els nostres vicis.

FELIU DEDEU.

LICEO

Els grans artistes italians que actuen al "Liceo" donen vetllades magnífiques. Els cantants Bonci i Hislop, que darrerament han debutat, són un gran reforç per la companyia, doncs són uns puríssims artistes. Les obres presentades, són les millors del repertori d'òperes italianes.

Per a demà, dissabte, s'anuncia el debut de la companyia alemanya, amb la sublim "Tristany i Isolde", de Wagner.

Dimecres s'estrenà l'òpera "L'Espigadora", del compositor espanyol Facund de la Viña. En parlarem en el número vinent, així com de la companyia d'òpera alemanya.

NOVEDADES

S'ha estrenat "Jazz-band", una innocentada de Joaquim

Montero. Naturalment, es tracta d'una obra de circumstàncies, escrita sense pretensions. Joaquim Montero és mestre en aquest gènere teatral. Així, ha pogut fer de "Jazz-band" un espectacle força entretingut i alegre que el públic ha rebut amb grans aplaudiments.

APOLO

Després d'una temporada força interessant, aquest teatre ha tancat les portes de cop i volta.

Ja és estrany!

ESPAÑOL

En Santpère i els seus segueixen essent els amos del Paral·lel. Per ells no hi ha enemic que resisteixi.

Veritablement, per la seva labor de tants anys, continuada sempre amb fe i entusiasme, ja es mereixen aquesta victòria. En Santpère i els seus, sense programes redemptors, sense presumir de salvadors del teatre català, han fet molt per aquest teatre, en aquests últims anys

I això cal aplaudir-ho.

Ara s'han apuntat un altre èxit amb l'estrena de "La reina del mercat", d'Alfons Roure.

No és una comèdia de la mala vida, encara que val a dir que això de la mala vida és una ximpleria. Mala vida no és la que es fa precisament en un sector social de la ciutat. En el malafamat districte V—font d'una literatura verbola i carinclona—hi viuen honradíssimes famílies d'obrers. Es cert que també hi viuen alcavotes, invertits, homes que exploten a les dones. Però aquesta fauna, a més del districte V, la trobaríem també al Passeig de Gràcia, per exemple. La mala vida es troba, a més d'en les pobres i miserables criatures de l'infecte districte V, en la gent de banca i borsa, en la gent de la indústria, el "comercio" i la "navegación". Com s'hi troba també la vida honesta, recta i honorable.

No és, doncs, l'obra d'Alfons Roure, una comèdia per a encasellar entre les de "la mala vida". No, és senzillament, una comèdia amb rialles i ploralles, amb alegries i tristeses, amb bones i dolentes intencions, com totes les comèdies que, segons la fórmula de Stendhal per a la novella, volen ésser un reflexe de la vida.

En "La reina del mercat" domina el caire assainetat, que és el que Alfons Roure juga amb més aplom i justesa. Les altres tonalitats, la sentimental i la dramàtica, apunten amb força discreció i encert.

Molt bé la interpretació, sobretot per part de la senyora Casals—que és una gran actriu, plena de múltiples condicions: una de les poques grans actrius que ens queden—, Visita López i Vinyals, i dels senyors Santpère i Nolla. El senyor Bergés, tan amanerat com sempre i repetint-se com sempre. És un actor que ja no té condicions per al teatre.

GOYA

La companyia de l'actriu Maria Palou—una actriu de condicions força estimables—ha estreat, pocs dies abans de finir la temporada, una obra de la senyoreta Pilar Millàn Astray. De la senyoreta Pilar Millàn Astray coneixem altres obres, que, sense ésser res de l'altre món, tenen una valor de traça i d'interès en el teatre.

Sentim no poder dir el mateix de "Perla en el fango", que és l'obra a què avui ens referim. "Perla en el fango" és un melodrama absurd, antiquat i desagradable. Hi han els traïdors de sempre i les víctimes de sempre. Té un marcat regust fulletinesc.

Malgrat els esforços de la companyia, "Perla en el fango" de la senyoreta Pilar Millàn Astray no ha pogut triomfar.

COMICO

En aquesta casa segueixen els èxits, o siguin els plens... que són els èxits que més s'estimen els empresaris. Els del

ELS ESTANCS HAN TANCAT

—Tu demanant caritat?

—Sí, però no de diners: de tabac. Com que és diumenge i l'estanc meu ha tancat!

“Cómico”, d'empresaris, estan que no caben a la pell de satisfacció.

Per a molt aviat arriba en Sugrañes, que ve amb ganes de fer grans coses.

Ja ho sentirem a dir!

ELDORADO

En Caballé, tan bon noi com bon cantant—i ja és dir!—

reforma la companyia. Sembla que se'n va el simpàtic Gallego, rei dels tenors còmics. Ja és una pèrdua!

Però en compensació hi entra en Vendrell, en Vendrell que ha triomfat a Mèxic com a tot arreu.

Tira peixet! El públic està d'enhorabona!

BOB.

FUTBOL

Com que encara ens recordàvem de les grans exhibicions de l'antic "M. T. K.", avui "Ungària", al camp de Les Corts, vàrem anar al camp de l'"Europa" completament confiats de veure cosa bona, d'aquella que un hom se'n pot llepar els dits.

I ho vàrem encertar; allò sí que era jugar a fútbol! Aquests magiars en saben un niu de fer córrer la bala; tanmateix sembla que portin imans als peus que fan ballar la pilota a mesura del seu gust.

Ara que, amb això de fer "goals" si que no hi entenen

res; si fos per ells, no els farien mai: s'accontentarien en fer les seves admirables combinacions, i això sí que és ésser bon futbolista i bon esportiu.

Els dos partits van acabar empatats, però, dit sigui de pas, en el segon l'"Europa" va badar com encara no havíem vist mai, car de quatre "goals" que duïen d'avantatge, es varen haver d'accontentar amb un empat i bon profit.

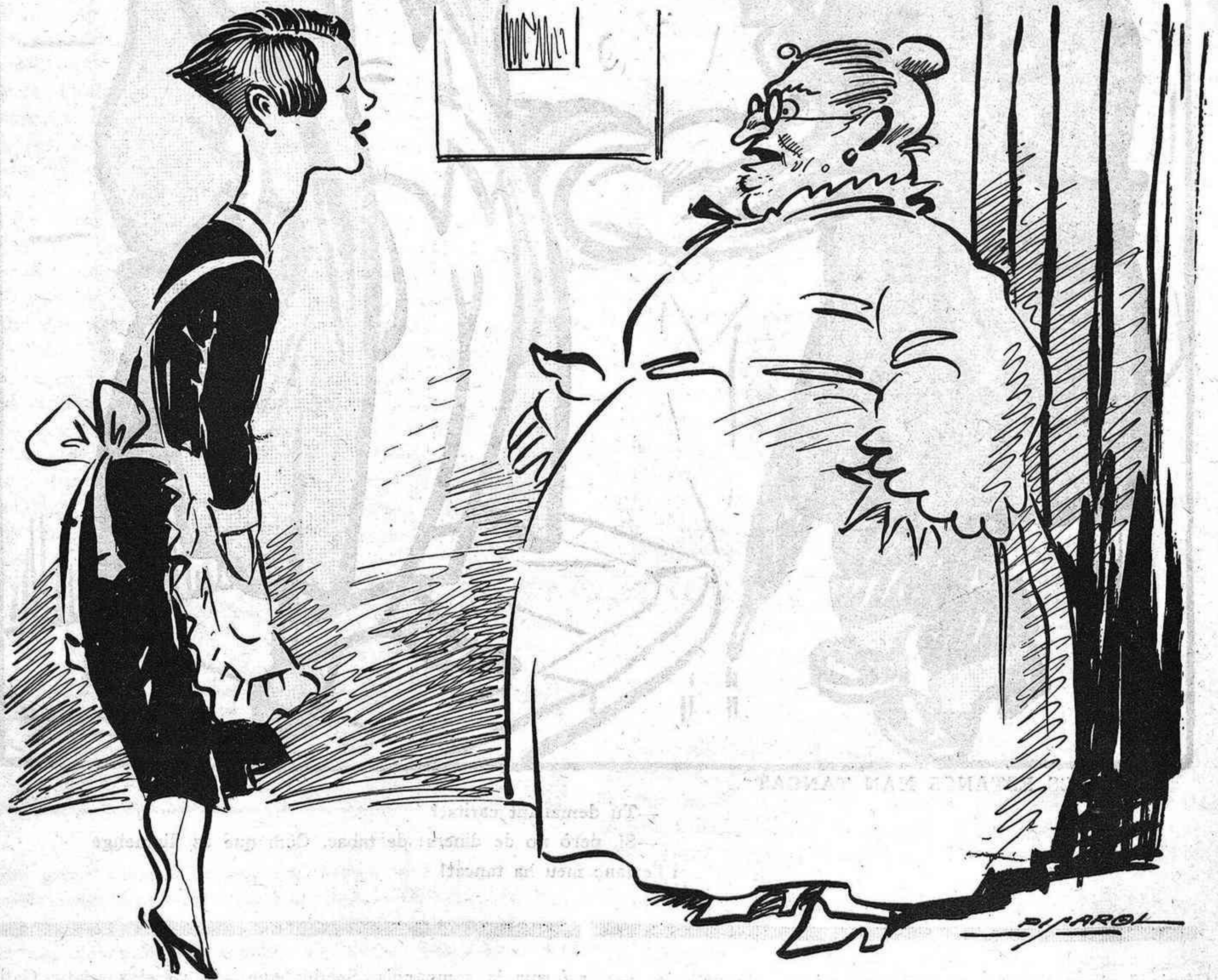
Però, vaja, vàrem disfrutar, i ja ens donem per satisfets.

El "Barcelona" va jugar amb l'"Irún"; el primer partit va anar de primera per als "onze mil", però el que és el segon, si l'àrbitre no arriba a assenyalar el final, no sabem pas com hauria acabat.

Els jugadors del "Barcelona" s'ho varen prendre a la fresca i només feien que anar tirant, que ja és fer.

I és clar, van venir bronques, raons i... una victòria justeta, justeta, com ja s'acostuma en aquella casa.

Quan els jugadors fan mala cara, més valdria que no s'hi

LES NOIES D'AVUI DIA

—Noia, això no pot anar! Fa dues hores que ets fora!

—Era a cà'l barber a tallar-me la cua, però com que és dissabte, hi havia molta cua.

T. S. F.

—Aquest Toreski de la "Radio Barcelona" és la mar de divertit. Ens anuncia una conferència per a casades... Ara que es parla del divorci!

posessin, perquè nosaltres ja estem convençuts (i ells també) a l'avançada de que no han de fer res.

Però com que qui mana, mana, i els fan jugar per força, sense donar-los-hi les "raons" convenients, doncs, vinga de fer "figa" i així els "amos" ja s'hi entenen i afluixen.

Ho tenim molt ben estudiat això; i després que ens vinguin al darrera...

CICLISME

Definitivament, i aquesta vegada amb bon sol i amb uns dies de primavera que enamoraven, els organitzadors de la "Unió Esportiva de Sans" van poder fer córrer al Velòdrom al famós "as" italià Bottecchia.

Els nostres ciclistes se'l miraven boca-badats en veure la lleugeresa amb que s'escorria per la pista. Segons tenim entès, han fet promesa d'aplicar-se més i arribar a ésser "homes" com aquest dimoni italià.

Que vinguin sovint figures d'aquesta mena; nosaltres ja reconeixem que els nostres al costat d'aquests són un zero a l'esquerra, i per això els volem veure sovint.

Els de Sans tenen la paraula. El que els manca, però, són els "quartos", i això ja és més difícil de solucionar si el temps es gira d'espatlla.

Però, vaja, pit i fora, i els "quartos" ja vindran!

TEIXI.

L'Ajuntament de Barcelona, té dos nous regidors, substituïts dels senyors Laureà de Peray i Leopold Casero, dimitits fa poc: són els senyors Marian Puyuelo, del "Sindicat Lliure", i Xavier Girona, de la "Unió Patriòtica".

No cal dir que, essent del "Sindicat Lliure" i de la "Unió Patriòtica", respectivament, seran dos regidors excel·lents, tan excel·lents com tots els altres que tenim.

Es fa gran propaganda del funicular que ha d'anar del Paral·lel a l'Exposició de Montjuich.

Sí, no dubtem que tindrà un gran èxit. És un funicular tan necessari com ho seria, per exemple, un de la casa dels senyors Güell al Palau de Pedralbes.

La situació xinesa és cada dia pitjor, i això que cada dia sembla que ja no es pugui agreujar més.

Anglaterra és cada dia, també, més insuportable. Si és que es vol promoure un conflicte entre l'Occident i l'Orient, creiem que tots els pobles occidentals dignes s'haurien de posar al costat de Xina.

L'alcalde ha tret el gènit amb la qüestió de la Plaça de Catalunya.

Gènit estantís!

La sinceritat no hi ha pres pas cartes. Per quedar bé, hom és capaç àdhuc de fer el contrari del que es vol i es pensa.

Anglaterra i Itàlia estan d'acord?

Es Anglaterra que ha decidit a Albània a celebrar el contracte amb Itàlia?

Així ho diuen els diaris nordamericans i francesos i alguns dels catalans, i sembla que és veritat.

On hem arribat? Itàlia vol una nova guerra mundial, més terrible encara. I quan sembla que tothom se li hauria de girar d'esquena, troba ajut en la noble i civilitzada Anglaterra? Què fa la Gran Bretanya? És absurd això!

Davant d'aquest fet, nosaltres afirmem més la nostra fe amb els homes d'esquerra, perquè si Anglaterra tingués un Govern liberal, això no passaria de cap de les maneres.

Ens han assegurat que la Diputació vol adquirir una sèrie de quadros per a decorar les sales de manera que no desdiguin de les grans pintures murals amb què s'ornamentarà el Saló de Sant Jordi. Calia cercar teles i altres obres dels més grans artistes. I la Diputació ha sabut trobar-ho encertadament.

Ha adquirit una sèrie de quadros dels que s'exposaven a l'escala de la "Lliga" de la Plaça de la Cucurulla.

Hem rebut moltes cartes felicitant-nos per les nostres notes demanant l'indult de tots els presos polítics i socials.

Demanem amb tota fe, amb el cor a la mà i l'esperança al cor, aquest indult; aquestes lletres de cars amics, però ens animem encara més.

Avui, amb aquesta ocasió, tornem a afermar la nostra fe en l'indult dels presos polítics i socials. La sinceritat de les idees—equivocades o no, que això no volem escatir-ho—d'homes com Joaquim Maurín, Oscar Pérez Solís, Joan B. Acher "Shum", Compte, Civit, doctor Aguadé, Perelló, Garriga, Julià, Ferrer, Ferré, Badía, Masachs, etc., etc., mereix una dis-

tinció dels condemnats per altres causes que res tenen que veure amb les idees.

Ens han dit que la Companyia Telefònica Nacional ha demanat permís per a obrir tota la Plaça de Catalunya.

També es diu que se li ha donat el permís, perquè el senyor Nebot trobarà en això un motiu per a modificar totalment la seva obra, quan l'alcalde doni el permís per a continuar les obres.

L'amistat entre Anglaterra i Itàlia no podria ésser deguda a què Mussolini té ganes de ficar-se amb les coses de la Xina?

Itàlia vol la guerra mundial, i la Xina, fins ara, ha quedat al marge de les intrigues hostils dels homes del "fascio".

Hi han hagut les eleccions senatorials a França. Les extremes esquerranes han aconseguit un gran triomf. Tots els partits esquerrans de l'extrem han guanyat llocs. En canvi, homes de dreta tan significats i prestigiosos com Millerand, de Selves, president del Senat, François Albert, ex-ministre, Israel, cap del Gabinet d'Herriot; els alcaldes de Toulon, Mulhouse i Poitiers, etc., han estat derrotats.

El món va decididament cap a l'esquerra. Tots hem vist el què és la dreta. Francament, com a demòcrates, ho celebrem.

S'ha posat a la venda, al preu de 15 cèntims, "Lluita", òrgan de la Federació de Dependents de Catalunya, corresponent al mes de gener, amb el següent sumari:

"Una iniciativa lloable", editorial; "De Serajevo a Sant Gervasi, passant pel districte cinquè", per M. J. i M.; "Pecats i pecadors", per Alfred Costa; "Un salta manges internacional"; "El Socialismo en Catalunya", per Jordi Arqué; "Crònica mesal", per E. Graells i Castells; "Joan Crexells", per Joan Arús; "Si en els teus somnis...", per S. Perarnau; "Doctrina Cooperatista"; "Vida Federativa"; "Les eleccions de la Comissió Mixta al Major"; "La qüestió del repòs dominical"; "Il·lusions"; "El Reglament del repòs dominical"; "Lleus comentaris"; "Del meu carnet de viatge", per R. G.; "La Gaceta Literaria"; "Pro subsidi atur forçós"; "Suggerències", i "Vida Internacional".

J. R. A.: Seria massa tard per a publicar "Com ens anem tornant!..."—Clic: Aprofitem només una cosa, i treiem la signatura.—F. D.: Bé, la vostra "Xerrameca".—J. R.: Bé, anirà aviat.—I. F.: El vostre article "26-27" arribà quan el número extraordinari ja era a les caixes.—M. M. S.: El vostre article és massa deixat de forma, per bé que molt lloable de fons.—J. C.: Publicarem el vostre nou article.—Puig: No pot anar el vostre dibuix.—J. J. C., de M.: No ens fa el pes la vostra dona profeta.—F. M.: Hauria passat massa temps des d'Any Nou en aparèixer "Per tu".—J. M.: Ben segur es publicarà en aquest mateix número.—J. S.: Si ens heu pres per ximplés esteu equivocat. Aneu a amoixar el vostre gat vegetarià!—Ll. B. i V.: Acceptat.—C. S. P.: Les vostres poesies estan bé. "Retrat" es publicarà. Realment, tenim molt d'original, però de tant en tant publicarem gustosament coses vostres; preferim que el que ens envieu sigui prosa.—R. C.: "Els reis" ens han arribat a deshora.

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

Llibreria Espanyola d'Antoni López ♦ ♦ Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELÉFON A. 4115

Obra nova d'en JOSEP ROIG I RAVENTOS

MONTNEGRE

Novel·la de muntanya

Pessetes 5

ACABA DE PUBLICARSE

Diccionario Manual e ilustrado de la Lengua Española

por la REAL ACADEMIA ESPAÑOLA

Un tomo en tela de 2,011 páginas

Pesetas 20

Mapa de Cataluña

Escala 1 : 400,000

==== Ptas. 2

PRESONS D'EUROPA

Orígens. Tradicions. Costums. Presons cèlebres. Escènes històriques, Justícies, injustícies, crims i tortures. Venjances i expiacions. Víctimes del fanatisme polític i religiós, etc.

Primera sèrie: **LES PRESONS DE BARCELONA** Pessetes 2

Segona sèrie: **LES PRESONS DE BARCELONA** Pessetes 2

En premsa:

Tercera sèrie: **La Bastilla**

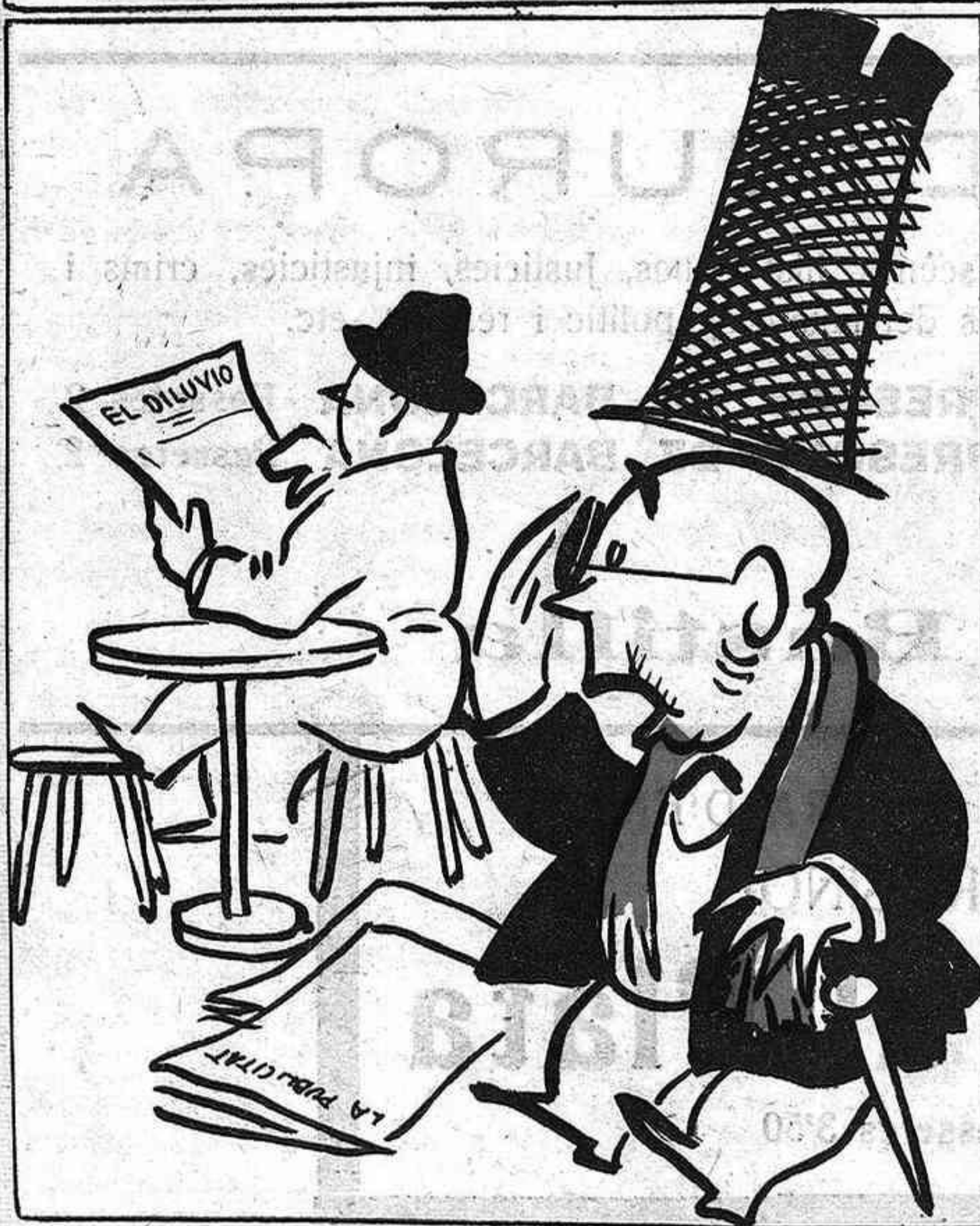
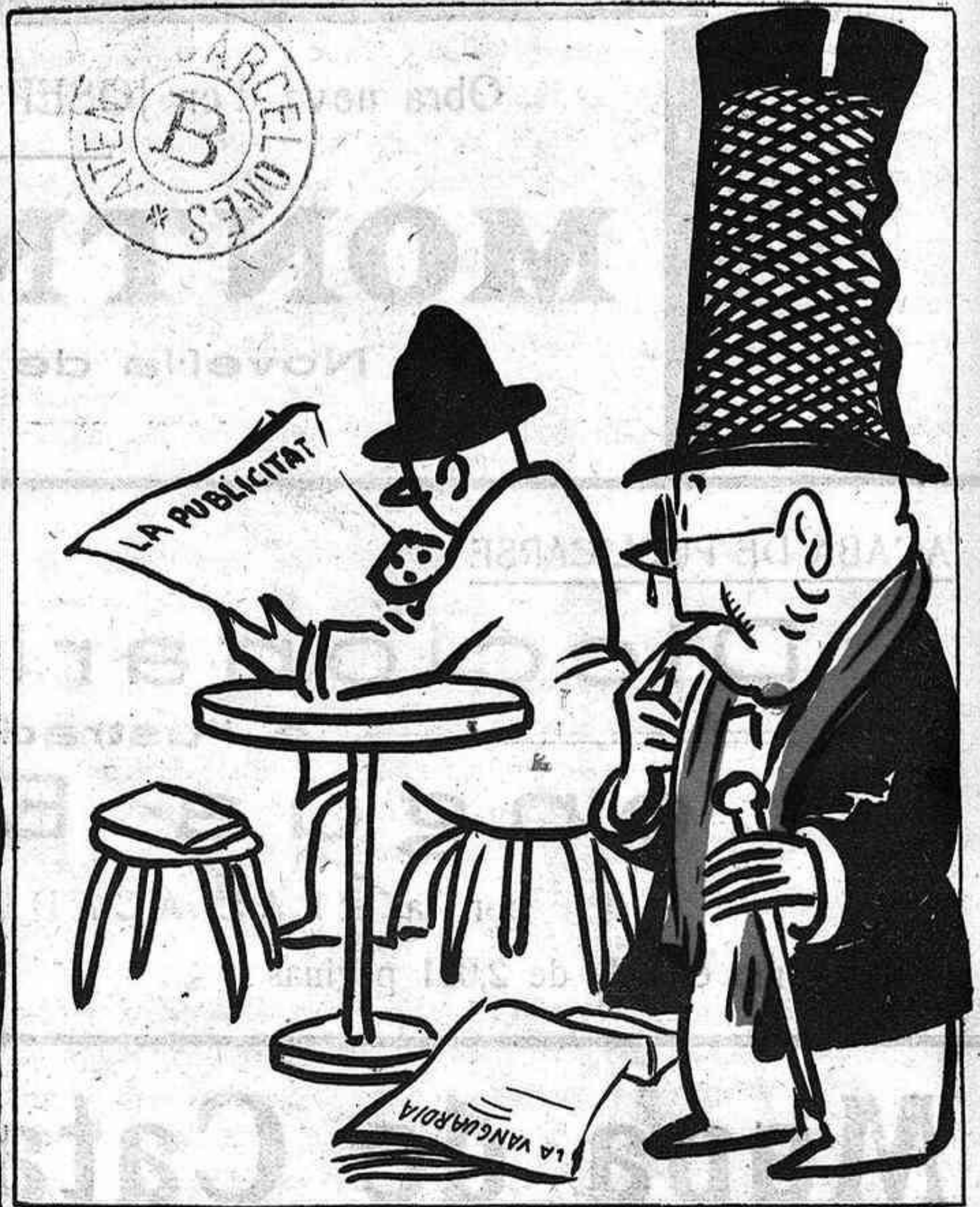
NOVA EDICIO DE L'OBRA D'EN
SANTIAGO RUSIÑOL

Del Born al Plata

Un tom 8.^u Pessetes 3'50

NOTA.—Tothom qui vu gui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Ram' la del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, fianca de ports. No responem d'extravios si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als cor. esponsals se'ls otorgen re' aixes.

«LA BUENA PRENSA» O LES APARIENCIES ENGANYEN

II. Em sembla que s'embolica,
no m'agrada gens ni mica.
III. Ara sí que està perdut!
Quin llegidor més barrut!

I. Veus ací un home com cal,
bon amic de la moral.
IV. El món està capgirat!
Quin miquel me n'he emportat!